

УДК 597.591.9

ІХТІОФАУНА БАСЕЙНУ РІЧКИ ЛАТОРИЦЯ В МЕЖАХ УКРАЇНИ

Ф. Куртяк*, Є. Талабішко*, В. Стегун*, І. Великопольський**

*Ужгородський національний університет
вул. А. Волошина, 32, Ужгород 88000, Україна
e-mail: kurtyak@bk.ru

**Головне державне управління охорони, використання і відтворення
водних живих ресурсів та регулювання рибальства в Закарпатській області
вул. Миру, 53, Виноградів 90300, Україна

Відмічено 52 таксони круглоротих і риб видового та підвидового рангів, які трапляються у басейні р. Латориці, що належать до 42 родів, 16 родин і 9 рядів. Видовий склад риб басейну р. Латориці, наведений попередніми дослідниками [3, 27], збільшений на 11 таксонів: *Acipenser ruthenus*, *Carassius gibelio*, *Pseudorasbora parva*, *Leuciscus souffia agassizi*, *Scardinius erythrophthalmus*, *Cobitis elongatoides*, *Ameiurus (Ictalurus) nebulosus*, *Ameiurus (Ictalurus) melas*, *Oncorhynchus mykiss*, *Lepomis gibbosus* та *Perccottus glenii*. Проаналізовано поширення видів за ділянками Латориці, таксономічне багатство родин, рівень ендемізму, екологічні групи риб, охоронні категорії.

Ключові слова: іхтіофауна, Латориця, біологія, екологія.

Річка Латориця – ліва притока р. Бодрог. Від витoku до Державного кордону України довжина річки 156 км, площа водозбору 4418 км². Висота витoku від 1226 до 99,2 м н.р.м. Басейн р. Латориці у верхній течії розміщений на відрогах Східних Карпат, а нижче м. Мукачево – на Закарпатській низовині, на висоті близько 100 м н.р.м. Основні праві притоки: р. Пиніє (довжина – 12,0 км; площа водозбору – 202 км²); р. Мала Латориця (44,3 км та 326 км², відповідно); р. Веля (площа водозбору – 133 км²); р. Слатина (23,1 км та 107 км², відповідно); ліві притоки: р. Жденявка (довжина – 28,0 км; площа водозбору – 154 км²); р. Веча (38,0 км та 246 км², відповідно); р. Свалявка (20,0 км та 138 км², відповідно) та Високобережний канал, площа водозбору якого становить 607 км² [15]. Залісненість басейну 42%, у верхній течії залісненість вища, наприклад, у басейні р. Жденявки – 64% [15]. Своєрідні умови існування, насамперед гірський характер місцевості, швидка течія та інші особливості гідрологічного режиму, висока насиченість води киснем і бідність на біогени, кам'янисті, рідше піщані чи мулисті ґрунти, разом зі слабким розвитком у воді рослин, бідністю планктону, недостатнім розвитком бентосу, – все це визначає формування видового складу круглоротих і риб гірських річок загалом та річки Латориця, зокрема [8].

Єдиною монографічною працею, яка дає уявлення про іхтіофауну Закарпаття на початок ХХ ст., є книга відомого угорського натураліста В. Владикова [2]. Спеціальних досліджень з іхтіофауни Латориці не проводили, однак відомості з даного питання знаходимо в окремих роботах [4, 6–22, 24–27]. Найбільш повними публікаціями, де наводиться перелік 40 видів круглоротих і риб, що трапляються у басейні р. Латориця є роботи В. Владикова [27] та Е.К. Власової [3].

Наведені нижче відомості з видового складу круглоротих і риб базуються на результатах наших досліджень (2004–2008 рр.), під час яких контрольними відловами були

охоплені нижня, середня та верхня течія р. Латориці, її основні притоки (Латорка, Жденівка, Піня, Веча, Свалявка, Коропець, Стара та інші), а також заплавні озера, стариці, меліоративні канали й інші водойми басейну Латориці (рис. 1). Загалом нами здобуто 653 особини риб, що належать до 47 видів (Дозвіл Держкомрибгоспу України № 004 від 15 лютого 2008 р., виданий Головному управлінню Закарпатдержрибоохорони).

Крім того, у роботі використані матеріали аналізу фондових колекцій риб Зоологічних музеїв Національного науково-природничого музею Національної академії наук України, Ужгородського національного університету та відомих нам літературних джерел.

Порядок рядів і родин, а також латинська назва видів прийняті за Н.Г. Богуцькою та А.М. Насекою [1].

У басейні р. Латориця, в межах України, на сьогоднішній день зареєстровані 52 таксони видового та підвидового рангів круглоротих і риб, що належать до 42 родів, 16 родин та 9 рядів.

Родина Міногові – Petromyzontidae Bonaparte, 1831: мінога угорська – *Eudontomyzon danfordi* Regan, 1911; **Родина Осетрові – Acipenseridae Bonaparte, 1831:** стер-

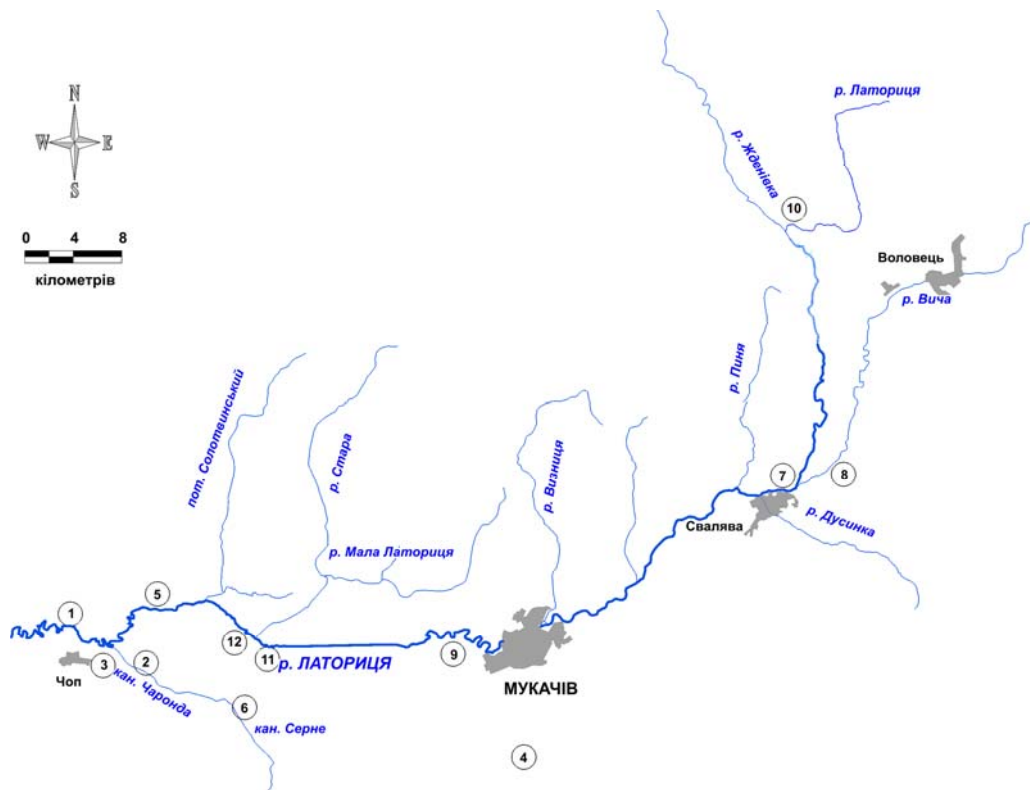

Рис. 1. Місця збору матеріалу: 1. Ужгородський р-н, околиці м. Чоп; 2. Ужгородський р-н, с. Перевалка, околиці м. Чоп; 3. Ужгородський р-н, околиці м. Чоп, канали; 4. Мукачівський р-н, околиці с. Макарово, канали; 5. Ужгородський р-н, околиці с. Малі Геївці; 6. Берегівський р-н, околиці с. Батрадь, канал; 7. Свалявський р-н, околиці м. Свалява, р. Латориця; 8. Свалявський р-н, околиці м. Свалява, р. Веча; 9. Мукачівський р-н, околиці с. Нове Давидково; 10. Воловецький р-н, околиці с. Підполоззя; 11. Ужгородський р-н, с. Мала Добронь, канал; 12. Ужгородський р-н, с. Мала Добронь, р. Латориця.

лядь – *Acipenser ruthenus* Linnaeus, 1758; **Родина Коропові – Cyprinidae Fleming, 1822:** гірчак амурський звичайний – *Rhodeus sericeus* (Pallas, 1776), вусач балканський – *Barbus meridionalis petenyi* Heckel, 1852, вусач звичайний – *Barbus barbus* (Linnaeus, 1758), карась сріблястий – *Carassius gibelio* (Bloch, 1782), карась звичайний – *Carassius carassius* (Linnaeus, 1758), сазан – *Cyprinus carpio* Linnaeus, 1758, пічкур звичайний – *Gobio gobio obtusirostris* (Linnaeus, 1758), чебачок амурський – *Pseudorasbora parva* (Temminck et Schlegel, 1846), лящ звичайний – *Abramis brama* (Linnaeus, 1758), білоочка звичайна – *Ballerus sapa* (Pallas, 1814), густера звичайна – *Blicca bjoerkna* (Linnaeus, 1758), бистрян-ка звичайна – *Alburnoides bipunctatus* (Bloch, 1782), верховодка – *Alburnus alburnus* (Linnaeus, 1758), білизна звичайний – *Aspius aspius* (Linnaeus, 1758), підуст звичайний – *Chondrostoma nasus* (Linnaeus, 1758) (нами виявлено дві екотипові морфи: *Ch. nasus morpha elata* та *Ch. nasus morpha elongata*), ялець звичайний – *Leuciscus leuciscus* (Linnaeus, 1758), в'язь звичайний – *Leuciscus idus* (Linnaeus, 1758), ялець-андруга закарпатський – *Leuciscus souffia agassizi* Valenciennes, 1844, плітка звичайна – *Rutilus rutilus* (Linnaeus, 1758), краснопірка звичайна – *Scardinius erythrophthalmus* (Linnaeus, 1758), головень звичайний – *Squalius cephalus* (Linnaeus, 1758), рибець звичайний – *Vimba vimba* (Linnaeus, 1758), голян річковий – *Phoxinus phoxinus* (Linnaeus, 1758), чехонь звичайна – *Pelecus cultratus* (Linnaeus, 1758), лин звичайний – *Tinca tinca* (Linnaeus, 1758), щипавка довгаста – *Cobitis elongatoides* Heckel et Kner, 1858, щипавка звичайна – *Cobitis taenia* Linnaeus, 1758 (s.l.), щипавка балканська – *Sabanejewia balcanica* (Karaman, 1922), в'юн звичайний – *Misgurnus fossilis* (Linnaeus, 1758), голець вусатий – *Barbatula barbatula* (Linnaeus, 1758); **Родина Ікталурові – Ictaluridae Gill, 1861:** американський сомик коричневий – *Ameiurus (Ictalurus) nebulosus* (Le Sueur, 1819), американський сомик чорний – *Ameiurus (Ictalurus) melas* (Rafinesque, 1820); **Родина Сомові – Siluridae Cuvier, 1816:** сом звичайний європейський – *Silurus glanis* Linnaeus, 1758; **Родина Щукові – Esocidae Cuvier, 1816:** щука звичайна – *Esox lucius* Linnaeus, 1758; **Родина Умброві – Umbridae:** умбра – *Umbra krameri* Walbaum, 1792; **Родина Харіусові – Thymallidae Gill, 1884:** харіус європейський – *Thymallus thymallus* (Linnaeus, 1758); **Родина Лососеві – Salmonidae Cuvier, 1816:** форель райдужна – *Oncorhynchus mykiss* Smith, Stearley, 1989, форель струмкова – *Salmo trutta morfa fario* Linnaeus, 1758; **Родина Миневі – Lotidae Bonaparte, 1837:** минь – *Lota lota* Linnaeus, 1758; **Родина Рогаткові – Cottidae Bonaparte, 1831:** бабець звичайний – *Cottus gobio* Linnaeus, 1758, бабець пістрявоплавцевий – *Cottus cf. poecilopus* Heckel, 1837; **Родина Центрархові – Centrarchidae Bleeker, 1859:** сонячна риба звичайна – *Lepomis gibbosus* (Linnaeus, 1758); **Родина Окуневі – Percidae Cuvier, 1816:** йорж звичайний – *Gymnocephalus cernuus* (Linnaeus, 1758), йорж смугастий – *Gymnocephalus schraetser* (Linnaeus, 1758), окунь річковий – *Perca fluviatilis* Linnaeus, 1758, судак звичайний – *Sander lucioperca* (Linnaeus, 1758), берш – *Sander volgensis* (Gmelin, 1789); чоп малий – *Zingel streber* (Siebold, 1863); чоп великий – *Zingel zingel* (Linnaeus, 1758); **Родина Головешкові – Odontobutidae Hoese et Gill, 1993:** головешка-ротан – *Perccottus glenii* Dybowski, 1877.

Таким чином, видовий склад риб басейну р. Латориці, що наведений В. Владиковим [27] і Е. К. Власовою [3], збільшений на 11 таксонів: *A. ruthenus*, *C. gibelio*, *P. parva*, *L. souffia agassizi*, *S. erythrophthalmus*, *C. elongatoides*, *A. nebulosus*, *A. melas*, *O. mykiss*, *L. gibbosus* та *P. glenii*. Проте нами не виявлені вказані попередніми дослідниками для басейну Латориці [3, 25] види – *C. carassius*, *U. krameri*, *B. bjoerkna*, *S. volgensis*, *C. taenia*.

Розподіл круглоротих і риб за ділянками р. Латориці нерівномірний (рис. 2). Так, винятково у межах верхньої течії відмічені 3 види (5,8% від загального видового складу) (*T. thymallus*, *O. mykiss*, *S. trutta morfa fario*); у межах середньої – 3 види (5,8%) (*L. leuciscus*, *S. balcanica*, *Z. streber*); нижньої – 27 видів (51,9%) (*A. ruthenus*, *C. gibelio*, *C. carassius*, *C. carpio*, *P. parva*, *A. brama*, *B. sapa*, *B. bjoerkna*, *A. aspius*, *L. idus*, *R. rutilus*, *S. erythrophthalmus*, *T. tinca*, *C. taenia*, *M. fossilis*, *A. nebulosus*, *A. melas*, *S. glanis*, *E. lucius*, *L. gibbosus*, *G. cernuus*, *G. schraetser*, *P. fluviatilis*, *S. lucioperca*, *S. volgensis*, *Z. zingel*, *P. glenii*); у межах верхньої та середньої течії відзначені 4 види, що становить 7,7% від загального видового складу (*E. danfordi*, *B. meridionalis petenyi*, *L. souffia agassizi*, *C. cf. poecilopus*); середньої та нижньої – 10 видів (19,2%) (*R. sericeus*, *B. barbuis*, *G. gobio obtusirostris*, *A. albus*, *C. nasus*, *S. cephalus*, *V. vimba*, *P. cultratus*, *C. elongatoides*, *C. gobio*); верхньої, середньої та нижньої – 4 види, що становить 7,7% від загального видового складу (*A. bipunctatus*, *Ph. phoxinus*, *B. barbatula*, *L. lota*), один вид (1,9%) не виявлений безпосередньо у Латориці, проте відзначений у меліоративних каналах, що впадають до неї (*U. krameri*).

За кількістю родів і видів найбагатшими є такі родини (рис. 3, 4): коропові – Cyprinidae Fleming, 1822, що містить 21 рід (50% від загальної кількості) та 25 видів і підвидів (48,08% від загального видового складу); окуневі – Percidae Cuvier, 1816 – 4 роди (9,5% від загальної кількості) та 7 видів (13,5% від загального видового складу); в'юнові – Go-bitidae Swainson, 1839 – 3 роди (7,1% від загальної кількості) та 4 види (7,7%); лососеві – Salmonidae Cuvier, 1816 – 2 роди (4,8%) та 2 види (3,9%); родини ікталурові – Ictaluridae Gill, 1861 та рогаткові – Cottidae Bonaparte, 1831 включають по 1 роду (2,4%) та по 2 види (3,9%); родини міногові – Petromyzontidae Bonaparte, 1831, осетрові – Acipenseridae Bonaparte, 1831, баліторові – Balitoridae Swainson, 1839, сомові – Siluridae Cuvier, 1816, шукові – Esocidae Cuvier, 1816, умброві – Umbridae, хариусові – Thymallidae Gill, 1884, миневі – Lotidae Bonaparte, центрархові – Centrarchidae Bleeker, 1859 та головешкові – Odontobutidae Hoese et Gill, 1993 включають по 1 роду (2,4%) та 1 виду (1,9%).

Аборигенна фауна басейну р. Латориця налічує 45 видів і підвидів круглоротих та риб, 4 види-емігранти (*C. gibelio*, *A. nebulosus*, *A. melas*, *P. glenii*) та 3 інтродуценти (*P. parva*, *O. mykiss*, *L. gibbosus*).

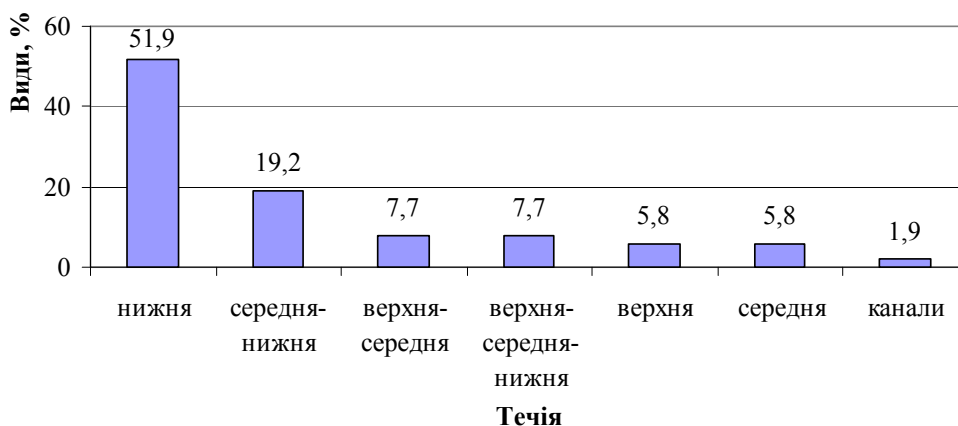

Рис. 2. Розподіл видів круглоротих і риб басейну р. Латориця за ділянками.

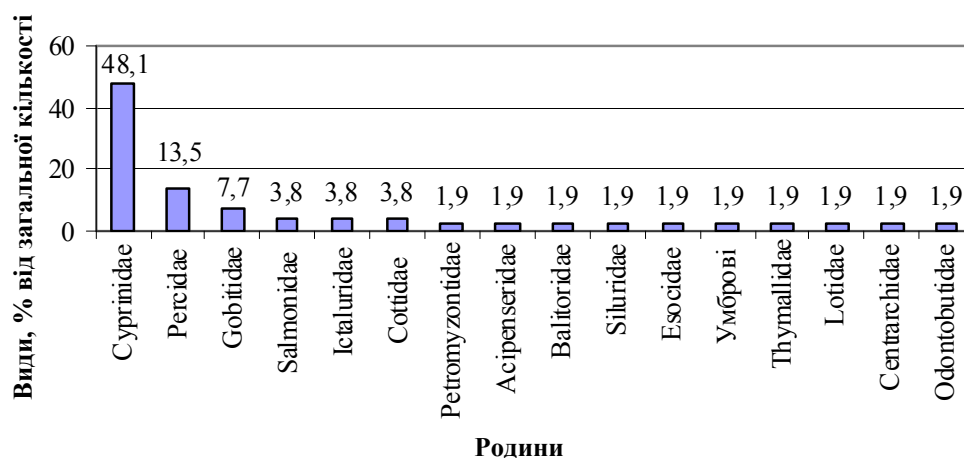

Рис. 3. Розподіл родів круглоротих та риб басейну р. Латориця за родинами.

У складі круглоротих і риб р. Латориці як частини басейну Дунаю є 3 ендемічні види (5,8%): *E. danfordi*, *G. schraetser*, *Z. streber*, 2 – ендеміки, спільні з Дністровським басейном (3,8%), – *U. krameri*, *Z. zingel* (рис. 5). Слід зазначити, що в іхтіофауні Латориці наявні 4 види риб, які не трапляються на схід від Закарпаття (7,7% від загального видового складу): *B. meridionalis petenyi*, *B. barbus*, *A. bipunctatus*, *L. souffia agassizi*.

За субстратом для відкладання ікри круглороті та риби басейну р. Латориця поділяються на такі екологічні групи (рис. 6): 20 видів є літофілами (38,5% від загального видового складу) (*E. danfordi*, *A. ruthenus*, *B. barbus*, *B. meridionalis petenyi*, *P. parva*, *A. bipunctatus*, *A. aspius*, *Ch. nasus*, *L. souffia agassizi*, *S. cephalus*, *V. vimba*, *Ph. phoxinus*, *C. elongatoides*, *S. balcanica*, *Th. thymallus*, *O. mykiss*, *S. trutta morfa fario*, *L. lota*, *G. schraetser*, *Z. zingel*); 13 видів – фітофіли (25%) (*C. gibelio*, *C. carassius*, *C. carpio*, *A. brama*, *B. bjoerkna*, *A. albus*, *L. idus*, *R. rutilus*, *S. erythrophthalmus*, *T. tinca*, *C. taenia*, *M. fossilis*, *E. lucius*); 10 видів – гніздові (19,2%) (*A. nebulosus*, *A. melas*, *S. glanis*, *U. krameri*, *C. gobio*, *C. cf. poecilopus*, *L. gibbosus*, *S. lucioperca*, *S. volgensis*, *P. glenii*); 4

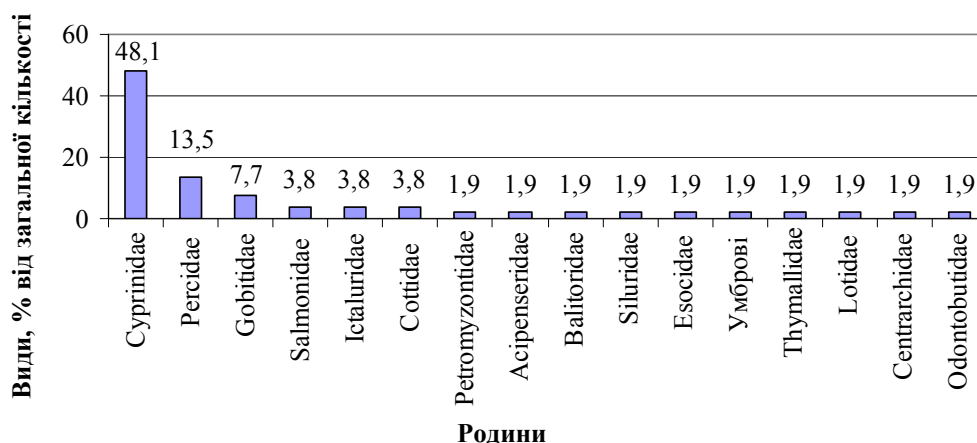

Рис. 4. Розподіл видів круглоротих і риб басейну р. Латориця за відповідними родинами.

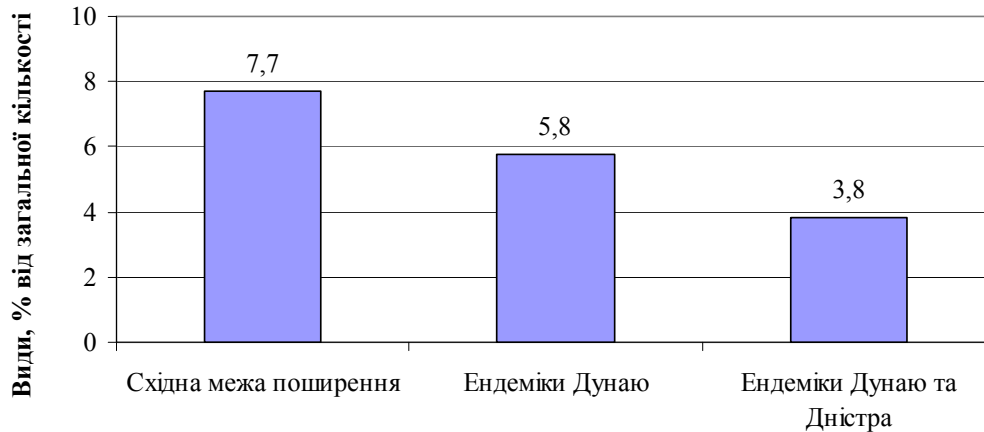

Рис. 5. Частка ендемічних видів у фауні круглоротих і риб басейну р. Латориця.

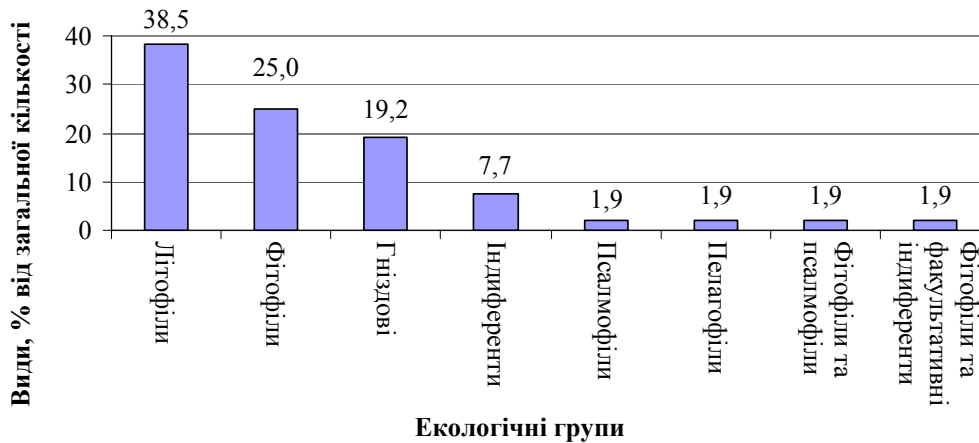

Рис. 6. Розподіл круглоротих і риб басейну р. Латориця на екологічні групи за субстратом для відкладання ікри.

види – індиферентні до субстрату (7,7%) (*B. sapa*, *B. barbatula*, *G. cernuus*, *Z. streber*); по одному виду (по 1,9%) псалмофілів (*G. gobio*), пелагофіл (*P. cultratus*), фітофіл та псалмофіл (*L. leuciscus*), фітофіл, факультативний індиферент (*P. fluviatilis*), остракофіл (*R. sericeus*).

За харчовою цінністю [5] 17 видів круглоротих і риб р. Латориця належать до нехарчових, що становить 32,7% від загального видового складу (*R. sericeus*, *P. parva*, *A. bipunctatus*, *L. leuciscus*, *L. souffia agassizi*, *Ph. phoxinus*, *C. elongatoides*, *C. taenia*, *S. balcanica*, *B. barbatula*, *U. krameri*, *C. poecilopus*, *L. gibbosus*, *P. fluviatilis*, *Z. streber*, *Z. zingel*, *P. glenii*). Слід відзначити, що серед них 4 види (23,5%) – інтродуценти та 9 (52,9%) видів, внесених у ті чи інші природоохоронні списки; 13 видів є малоцінними (25%) (*E. danfordi*, *G. gobio*, *B. sapa*, *B. bjoerkna*, *A. albus*, *Ch. nasus*, *R. rutilus*, *S. erythrophthalmus*, *S. cephalus*, *M. fossilis*, *C. gobio*, *G. cernuus*, *G. schraetser*); 12 (23,1%) видів належать до високоцінних (*A. ruthenus*, *C. gibelio*, *C. carpio*, *A. brama*, *L. idus*, *T. tinca*, *S. glanis*, *O. mykiss*, *S. trutta morfa fario*, *L. lota*, *S. lucioperca*, *S. volgensis*);

10 (19,2 %) – до середньоцінних (*B. meridionalis petenyi*, *B. barbatus*, *C. carassius*, *A. aspius*, *V. vimba*, *P. cultratus*, *A. nebulosus*, *A. melas*, *E. lucius*, *Th. thymallus*).

За особливостями поширення і біології 30 видів круглоротих і риб р. Латориця (57,7% від загальної кількості) належать до переважно холодолюбного реофільно-оксифільного комплексу (*E. danfordi*, *A. ruthenus*, *R. sericeus*, *B. meridionalis petenyi*, *B. barbatus*, *G. gobio*, *B. sapa*, *A. bipunctatus*, *A. aspius*, *Ch. nasus*, *L. leuciscus*, *L. idus*, *L. souffia agassizi*, *S. cephalus*, *V. vimba*, *Ph. phoxinus*, *P. cultratus*, *S. balcanica*, *B. barbatula*, *Th. thymallus*, *O. mykiss*, *S. trutta morfa fario*, *L. lota*, *C. gobio*, *C. poecilopus*, *G. schraetser*, *S. lucioperca*, *S. volgensis*, *Z. streber*, *Z. zingel*), а 22 види, що становить 42,3% іхтіофауни, представляють теплолюбний лімнофільний комплекс (*C. gibelio*, *C. carassius*, *C. carpio*, *P. parva*, *A. brama*, *B. bjoerkna*, *A. albus*, *R. rutilus*, *S. erythrophthalmus*, *T. tinca*, *C. elongatoides*, *C. taenia*, *M. fossilis*, *A. nebulosus*, *A. melas*, *S. glanis*, *E. lucius*, *U. krameri*, *L. gibbosus*, *G. cernuus*, *P. fluviatilis*, *P. glenii*).

Із 34 видів морських і прісноводних круглоротих та риб, що внесені у друге видання Червоної книги України [23] – 8 (23,5%) виявлені у басейні р. Латориці, з них 5 належать до II категорії як вразливі (*A. ruthenus*, *L. souffia agassizi*, *U. krameri*, *T. thymallus*, *G. schraetser*), 3 – до III категорії як рідкісні (*E. danfordi*, *Z. streber*, *Z. zingel*). Крім того, до другого додатку Бернської конвенції як такий, що потребує особливої охорони, внесений 1 вид (*U. krameri*), до третього додатку як ті, що потребують охорони, – 16 видів (30,8%) (*A. ruthenus*, *R. sericeus*, *B. meridionalis petenyi*, *B. sapa*, *A. bipunctatus*, *A. aspius*, *Ch. nasus*, *L. souffia agassizi*, *P. cultratus*, *C. taenia*, *S. balcanica*, *S. glanis*, *Th. thymallus*, *C. cf. poecilopus*, *Z. streber*, *Z. zingel*). Один вид (*A. ruthenus*) внесений до Червоної книги МСОП як вразливий, нечисельні популяції якого займають

Рис. 7. Наявні та пропоновані нами території ПЗФ у басейні р. Латориця.

незначну площу та продовжують скорочувати чисельність через фрагментацію ареалу (категорія: VU A1c+2d). Крім наведених вище, за нашими даними, особливої охорони у межах басейну Латориці потребують 7 видів риб (13,5% від загального видового складу): *A. brama*, *B. bjoerkna*, *L. idus*, *V. vimba*, *S. trutta morfa fario*, *L. lota*, *S. volgensis*.

Наразі у басейні р. Латориця з об'єктів ПЗФ, на теренах яких перебувають під охороною круглороті та риби, наявний загальнозоологічний заказник загальнодержавного значення "Великодобронський" (рис. 7), у межах якого, за нашими даними, трапляються 39 видів риб переважно лімнофільного комплексу, лише два з яких внесені до Червоної книги України [23] (*A. ruthenus*, *U. krameri*). Для забезпечення ефективної охорони круглоротих і риб басейну Латориці пропонуємо створити іхтіологічний заказник "Верхня Латориця" (рис. 7), від витоків до міста Свалява, з метою забезпечення охорони переважно реофільного компоненту іхтіофауни, 6 видів з якого внесені до ЧКУ [23]: *E. danfordi*, *L. souffia agassizi*, *T. thymallus*, *G. schraetser*, *Z. streber*, *Z. zingel*.

1. *Богущая Н. Г., Насека А. М.* Каталог бесчелюстных и рыб пресных и солоноватых вод России с номенклатурными и таксономическими комментариями. М.: Т-во науч. изданий КМК, 2004. 389 с.
2. *Владыков В.* Рыбы Подкарпатской Руси и их главнейшие способы ловли. Ужгород, 1926. 151 с.
3. *Власова Е. К.* Материалы по ихтиофауне Закарпатья // Науч. записки Ужгород. ун-та. 1956. Т. 16. С. 3–38.
4. *Данко И. А.* Заметки по систематике рыб Закарпатья // Докл. и сообщения Ужгород. ун-та. 1957. № 1. С. 45–47.
5. *Жукинский В. Н., Вятчанина Л. И., Щербуха А. Я.* Формализованная характеристика ихтиофауны Украины для оценки ее состава и состояния популяции // Гидробиол. журн. 1995. Т. 31. № 4. С. 17–41.
6. *Колошев И. И.* Фауна позвоночных животных Советских Карпат // Науч. записки Ужгород. ун-та. 1959. Т. 40. С. 3–20.
7. *Колошев И. И.* Короткий визначник риб Закарпатської області. Ужгород: УжНУ, 1949. 53 с.
8. *Конов В. А.* Рыбы Закарпатской Украины // Рыбное хозяйство. 1946. № 7. С. 34–37.
9. *Куртяк Ф. Ф., Стегун В. I.* Іхтіофауна річки Латориця у межах Закарпаття: видове багатство родин та розподіл видів за течіями // Проблеми збереження біорізноманіття Українських Карпат: Матеріали II регіональної конф. молодих учених та студентів. Ужгород, 23 квітня 2009 р. Ужгород: ПП "Пігаліцин", 2009. С. 17–18.
10. *Мовчан Ю. В.* Современный видовой состав круглоротых и рыб бассейна реки Тисы в пределах Украины // Вопросы ихтиологии. Т. 40. №1. 2000. С. 121–123.
11. *Мовчан Ю. В.* Сучасний стан іхтіофауни Закарпаття та деякі заходи по її збереженню // Фауна Східних Карпат: сучасний стан і охорона: Міжнародна конф. Ужгород, 13–16 вересня 1993 р. Ужгород. 1993. С. 147–150.
12. *Мовчан Ю. В., Манило Л. Г., Смирнов А. И., Щербуха А. Я.* Круглоротые и рыбы. Каталог коллекций зоологического музея ННПМ НАН Украины. К.: Зоомузей ННПМ НАН Украины, 2003. 241 с.
13. *Паламарчук В. И.* Материалы к познанию рыб Закарпатской области // Бюллетень Москов. общества испытателей природы. Отд. биол. 1953. Т. 58. Вып. 5. С. 35–37.

14. *Татаринов К. А.* Фауна хребетних заходу України: екологія, значення, охорона. Львів: Вища школа, 1973. 257 с.
15. *Турянин І. І.* Риби карпатських водойм. Ужгород: Карпати, 1982. 144 с
16. Фауна України. В 40 т. Т. 8. Рыбы. Вып. 3. Вьюновые, домовые, икталуровые, пресноводные угри, конгеровые, саргановые, тресковые, колюшковые, игловые, гамбузные, зеусовые, сфиреяовые, кефалевые, атерюювые, ошибневые / Под ред. Ю.В. Мовчан. К.: Наук. думка, 1988. 368 с. – ISBN 5–12–000852–6 (т. 8, вып. 3). ISBN 5–12–000269–2.
17. Фауна України. В 40 т. Т. 8. Рыбы. Вып. 5. Окунеобразные (бычковидные), скорпенообразные, камбалообразные, присоскопорообразные, удильщикообразные / Под ред. А.И. Смирнова. К.: Наук. думка, 1986. 320 с.
18. Фауна України. В 40 т. Т. 8. Риби. Вип. 1. Личинкохордові (асцидії, апендикулярії), безчерепні (головохордові), хребетні (круглороті, хрящові риби, костисті риби — осетрові, оселедцеві, анчоусові, лососеві, харіусові, шукові, умброві) / За ред. П.Й. Павлова. К.: Наук. думка, 1980. 352 с.
19. Фауна України. В 40 т. Т. 8. Риби. Вип. 2. Ч. 2. Шемая, верховодка, бистрянка, плоскоирка, абраміс, рибець, чехонь, гірчак, карась, короп, гіпофтальміхтис, аристіхтис / За ред. Ю.В. Мовчана, А.І. Смирнова. К.: Наук. думка, 1983. 360 с.
20. Фауна України. В 40 т. Т. 8. Риби. Вип. 2. Ч. 1. Плітка, ялець, гольян, краснопірка, амур, білизна, верховка, лин, чебачок амурський, підуст, пічкур, марена / За ред. Ю.В. Мовчана, А.І. Смирнова. К.: Наук. думка, 1981. 428 с.
21. Фауна України. В 40 т. Т. 8. Риби. Вип. 4. Окунеподібні: окуневидні, губаньовидні, драконовидні, собачковидні, піщанковидні, ліровидні, скумбрієвидні / За ред. А.Я. Щербуха. К.: Наук. думка, 1982. 384 с.
22. *Харченко Т. А., Карпезо Ю. И., Ляшенко А. В.* Гидробиота р. Тисы и ее изменения в условиях антропогенного пресса // Гидробиол. журн. 2003. Т. 39. № 3. С. 11–26.
23. Червона книга України. Тваринний світ. К.: Укр. енциклопедія, 1994. 462 с.
24. *Fauna ČR a SR. Mihulovci – Petromyzontes a Ryby – Osteichthyes (1)* // Red. V. Barus, O. Oliva. Nakladatelstvi Akademie věd České Republiky. Praha, 1995. 623 p.
25. *Fauna ČR a SR. Mihulovci – Petromyzontes a Ryby – Osteichthyes (2)* // Red. V. Barus, O. Oliva. Nakladatelstvi Akademie věd České Republiky. Praha, 1995. 701 p.
26. *Koščo J., Balázs P., Ivanec O.* et al. Príspevok k poznaniu rýb tokov Zakarpatskej oblasti Ukrajiny // Acta facultatis studiorum Humanitatis et naturae universitatis Prešovensis. Prírodné vedy XL. Prešov, 2004. P. 138–152.
27. *Vladykov V.* Poisons de la Russie sous-carpathique (Tchecoslovaquie) // Mem. Soc. Zool. France. 1931. Vol. 29. P. 217–374.

**REVIEW OF FINFISPES OF RIVER OF LATORICY BASIN
WITHIN THE LIMITS OF UKRAINE****F. Kurtyak*, Ye. Talabishko*, V. Stegun*, I. Velikopolskiy****

**Uzhgorod National University
32, A. Voloshyn St., Uzhgorod 88000, Ukraine
e-mail: kurtyak@bk.ru*

***State Administration of Guard, Use and Recreation of Water Living
Resources and Fishing Adjusting, is in the Zakarpattia area
53, Myru St., Vynogradiv 90300, Ukraine*

52 types of finfispes are marked in the small river of Latorica. Thus, specific composition of finfispes of the river of Latoricy is megascopic on 11 finfishes: *Acipenser ruthenus*, *Carassius gibelio*, *Pseudorasbora parva*, *Leuciscus souffia agassizi*, *Scardinius erythrophthalmus*, *Cobitis elongatoides*, *Ameiurus (Ictalurus) nebulosus*, *Ameiurus (Ictalurus) melas*, *Oncorhynchus mykiss*, *Lepomis gibbosus*, *Perccottus glenii*. Is studied ecological groups of finfishes, guard categories.

Key words: finfispes, Latorica, biology, ecology.

ІХТІОФАУНА БАСЕЙНА РЕКИ ЛАТОРИЦЯ В УКРАЇНЕ**Ф. Куртяк*, Е. Талабишко*, В. Стегун*, І. Великопольський****

**Ужгородський національний університет
ул. А. Волошина, 32, Ужгород 88000, Україна
e-mail: kurtyak@bk.ru*

***Главное государственное управление охраны, использования и воссоздания
водных живых ресурсов и регулирования рыболовства в Закарпатской области
ул. Мира, 53, Виноградов 90300, Украина*

Отмечено 52 таксона круглоротых и рыб видового и подвидового рангов, которые встречаются в бассейне р. Латорицы и относятся к 42 родам, 16 семействам и 9 отрядам. Видовой состав рыб бассейна Латорицы увеличен на 11 таксонов: *Acipenser ruthenus*, *Carassius gibelio*, *Pseudorasbora parva*, *Leuciscus souffia agassizi*, *Scardinius erythrophthalmus*, *Cobitis elongatoides*, *Ameiurus (Ictalurus) nebulosus*, *Ameiurus (Ictalurus) melas*, *Oncorhynchus mykiss*, *Lepomis gibbosus* та *Perccottus glenii*. Проанализированы распространение видов по участкам Латорицы, таксономическое разнообразие семейств, уровень эндемизма, экологические группы рыб, охранные категории.

Ключевые слова: ихтиофауна, Латорица, биология, экология.

Стаття надійшла до редколегії 19.12.08
Надійшла після доопрацювання 03.04.09
Прийнята до друку 16.04.09